

Leo Trotskij

Demokratiska feodalister och Ukrainas oberoende

5 augusti 1939

Ur *Socialist Appeal*, 31 oktober 1939

I april 1939 skrev Trotskij en artikel om Ukraina där han förespråkade självbestämmande för Ukraina. Den föranledde kritik från olika håll, bl a från en vänstersektarisk trotskistisk organisation,¹ men också från Aleksandr Kerenskij, som var rysk regeringschef från juli 1917 fram till Oktoberrevolutionen.² Föreliggande artikel är Trotskijs svar.

MF

I Kerenskij's tidskrift, *Novaja Rossija* den 12 juli 1939, underkastas min artikel om Ukrainas oberoende³ (tryckt i *Socialist Appeal*, 9 maj 1939) ”kritik” av ett speciellt slag. Utifrån en socialistisk, vetenskaplig, litterär etc. utgångspunkt är *Novaja Rossija* helt ointressant. Men den har den förtjänsten att den gör det möjligt att titta in i huvudet på ryska medel- och småborgerliga demokrater. Skrapa tillräckligt hårt på vem som helst av dem så finner du en feodalist.

Tidskriften är upprörd över att jag helhjärtat och fullständigt stödjer det ukrainska folkets kamp för nationellt och statligt oberoende. ”Sovjet-Ukrainas avskiljande från Sovjetunionen besväras inte L. Trotskij alls”. Helt riktigt! Vad gäller herrarnas demokrater besväras de inte alls, utan är djupt uppbragta av utsikterna för Ukrainas separation. Den demokratiska längtan hos en förtryckt nationalitet efter att vinna sitt fullständiga oberoende kan inte undgå att väcka feodalisters vrede. ”Frågan om hur denna revolution (den nationella ukrainska revolutionen) kommer att utnyttjas av Hitler för att förverkliga sina planer berörs inte av Trotskij”. Herrarna från *Novaja Rossija* anser att ”Ukrainas separation kommer att leda till Sovjetunionens militära försvagning” och de hamnar mycket nära slutsatsen att Trotskijs politik tjänar Hitler. Samma uppfattning har även Kreml. Stora tänkare känner igen varandra, lyder ett franskt ordspråk.

Låt oss anta att Ukrainas separation faktiskt försvagar SSSR. Vad ska vi då göra med den demokratiska principen om nationernas självbestämmande? Varje stat som med våld håller kvar någon annan nationalitet inom sina gränser anser att den senares utträde skulle försvaga staten på det ekonomiska och militära området. Hitler annekterade tjeckerna och halvt om halvt Slovakien just på grund av att detta leder till att Tyskland stärks militärt. Hur skiljer sig våra demokraters kriterier från Hitlers? Vad gäller nationen eller ukrainarna så är demokraterna i *Novaja Rossija*, som följer den inte okände demokraten Miljukov, kanske redo att besvara frågan om ukrainarna ”i det stora hela och i allmänhet” med största sannolikhet är en nation, men att det trots allt finns begränsningar. Med andra ord, om de är en nation är det en andra klassens sådan så till vida att Ukrainas öde måste avgöras av Rysslands intressen, det vill säga av den stora ryska majoriteten. Just detta är de chauvinistiska feodalisternas ståndpunkt.⁴

Under februarirevolutionens sorgliga och ledsamma dagar vägrade den provisoriska regeringen inte bara skamlöst att ge ukrainarna oberoende – ukrainarna krävde ännu inte detta

¹ Trotskijs svar: [Ukrainas oberoende och sektariska virrpannor](#)

² Om Kerenskij, se svenska Wikipedia: https://sv.wikipedia.org/wiki/Aleksandr_Kerenskij

³ [Frågan om Ukraina](#)

⁴ Det är i linje med hur Putin idag ser på Ukraina (att det saknar existensberättigande).

vid den tiden – utan även ren autonomi. Herrar demokrater förhandlade om Ukrainas nationella rättigheter som hästhandlare. De utgick direkt och omedelbart från de gamla storryska ”härskarnas” intressen, av godsägarnas, borgerliga och demokratiska slag. Idag översätter de samma stora och ärorika tradition till *emigranternas* språk.

Från en mycket högre historisk synpunkt, nämligen från den socialistiska revolutionens, skulle det vara fullt möjligt att under en viss tid underordna Ukrainas nationella intressen det internationella proletariats intressen om de kom i konflikt med varandra. Men det finns inte ens en tillstymmelse till en sådan konflikt. Ukraina håller på att strypas av samma bonapartistiska reaktion som stryper hela SSSR och underminerar dess självförsvarsförmåga. Den ukrainska revolutionära rörelsen riktar sig mot den bonapartistiska byråkratin, och är det internationella revolutionära proletariats direkta allierade.

De framsynta demokratiska feodalisterna är mycket oroliga över att Hitler någon gång i framtiden kommer att utnyttja den nationella ukrainska revolutionen. De blundar inför det faktum att Hitler redan idag utnyttjar förtrycket och uppstyckningen av den ukrainska nationen.

I motsats till herrar demokrater av mensjevikiskt och narodniskt slag utgår vi inte alls från att det finns något djur som är mäktigare än katten. Hitlers styrka i allmänhet och speciellt i förhållande till Ukraina ligger inte hos honom själv utan i demokratins värdelöshet och ruttenhet, i andra och tredje internationalernas sönderfall, i den enorma vågen av desillusion, nedgång och apati bland massorna. En segrande revolutionär rörelse i något land kommer att innebära dödsstöten för Hitler. Den nationella revolutionära ukrainska rörelsen är en integrerad del av den mäktiga revolutionära våg som nu förbereds molekylärt under den triumferande reaktionens skorpa. Det är därför vi säger: Länge leve det oberoende sovjetiska Ukraina!

Översättning: P-O Eklund.

Lästips – fler Trotskij-artiklar om Ukrainas självbestämmande:

[Frågan om Ukraina](#) (22/4 -39)

[Ukrainas oberoende och sekteristiska virrpannor](#) (30/7 -39)

[Stalin – tillfällig innehavare av Ukraina](#) (18/9 -29)